

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.109

Nov položaj, nove naloge

V zadnjem času se je onstran naše severne meje izvršila premaknitev političnih sil. Dosedanje ravnotežno stanje preko meje je doživelo gotovo motnje. Četudi se je prvotno pesimistična presoja po nekaterih naknadnih jamstvenih zahtevilih iz Rima nekoliko ublažila, je za nas vendarle merodajno to, da je do gotove mere vendarle nastopilo novo stanje.

To novo stanje ustvarja nove posledice, ključne po novih nalogah. Naša narodnoobrambna društva se nahajajo pred novimi obzorji, s katerimi se nudijo novi, drugačni razgledi. Kaj pravijo ta nova obzorja ob naši meji? Kakšne so nove naloge, pred katere smo postavljeni radi novega stanja?

V zadnjem času smo med nami opazili nekatere pojave, ki gotovo niso zdravi. Tako nam poročajo s koroške meje, da sprašuje deca svoje starše: »Zakaj nismo Nemci?« Ni treba bogve kakšne modrosti, da razkrijemo poslednja ozadja teh in sličnih prikazni. Po nekaterih mariborskih tvornicah se čuti duh pomenčevanja. Naš obmejni človek nima močne in točne orientacije, ni dovolj izklesan, ni dobočno in zavestno dovolj usmerjen. Odtod mnogi pojavi, ki predstavljajo pasiva v bilanci obmejne nacionalne zavesti.

Znane so zasluge naših obmejnih narodnoobrambnih organizacij. Znano je njihovo delo. Sedaj pa smo v novem položaju, na novih pomolih. Mar bo sedaj to in takšno delo zadoščalo? Ali bomo uspeli? Iz dneva v dan opažamo, koliko ledine je treba še preorati, koliko neobdelanega področja je še v Mariboru in okolici, koliko človeških duš še tava v temah neizgrajene zavesti, pomanjkljive nacionalne polnosti.

Velike dobe zahtevajo velike vztrajnosti, veliko dela. Za nas je novi položaj nekaj, kar je tako pomembno, da ne smemo po nojevo tlačiti glave v pesek. Sicer nas bodo prilike prehiteli. Za nas je sedanje stanje velika reč, ki zahteva afirmacije čuta za nacionalno samoobrambo, struktive vseh obmejnih nacionalnih in rodobrambnih sil, poglobljene, sistematičnejše, intenzivnejše akcije. Malobrlžnost, površne presoje se čim prej otresli, četudi je žalostno, da je sploh kaj v nas. Sistemizirano, pospešeno narodnoobrambno delo naj prehaja od skupnega vodstva, ki naj se ustvari v obliki Narodnega sveta ali podobnega, v vse ustanove, v najmanjše družabne in društvene ednice. Ta posvečeni val naj zalame ves domoljubni živelj in naj ga vzburka k energični samoobrambi.

Ze nekažrca! Smo na tem mestu sprožili misel posebnega narodnoobrambnega inštituta v Mariboru, ki naj bi zbral ogromno pereče gradivo v smeri pomanjkljivosti naše nacionalno kulturne, narodno idejne, gospodarske in socialne samoobrambe. Statistično konkretne ugotovitve naj bi bile predpostavka, s katero bi morali po tem izvajati takojšnje, energične samoobrambene posledice. Ta inštitut naj bi bil posvetovalni ter izvršni organ Narodnega sveta, ki bi naj pričel svoje delo s široko zasnovanim programom, ki bi se pričel pri buditvi narodne zavesti pri omahljivežih ter slablih in ki bi segal do najtežjih, najzamotanejših ter najžalostnejših, problemov našega nacionalnega obstanka.

Sistem vse obvlada, vse premore. Tudi mi bomo lahko odstranili številne madeže in razpoke, vendar pa mora biti naše delo odsej skrupulantly sistematično, podrobno, konkretno, odločno. Uspehi v tem primeru ne morejo izostati.

Notranja svoboda Francije leži ob Donavi

MARIBOR, 26. februarja. Ob veljkanski pozornosti vse tukajšnje politične javnosti se je pričela včeraj velika zunanja politična debata v francoskem parlamentu, za katero se je prijaviło 62 govornikov in ki bo trajala najbrže danes do pozne nočne ure. Pomemben je med drugim govor poslanca francoske socialne stranke Ybarnegaraya, ki je proslavljal govor kancelarja dr. Schuschnigga in ki je povdarjal, da je Francija na Srednji Evropi silno prizadeta. Če bi Francija morala za Čehoslovaško ali pa Avstrijo mobilizirati, potem bi ne storila tega samo za omenjeni dežel, ampak tudi za to, da brani svojo notranjo svobodo, ki leži ob Donavi. Francija mora ostati močna in trdna ter mora stoniti vse, da jamči za svobodo in neodvisnost Avstrije. Izrazil je obžalovanje, da je Francija izgubila italijansko prijateljstvo, ki je bilo žrtvovano negušu. Tudi bivši državni podtajnik za Alzaško in Lotaringijo Oberkirch je izrazil bojazen radi bodočnosti Srednje Evrope. Francija je zagrešila napako, ker ni pospeševala vpostavitve monarhije. Govornik se je izrekel za nemško francoski sporazum, vendar ne sme biti samo nemško francoskega zblizanja, ampak gre predvsem za oblikovanje evropske skupnosti. Radikalno socialistični poslanec Mistler je izjavil, da ni položaj Francije v svetu več tak, kakršen je bil pred 15 leti. Francija ni umela ohraniti sadov svoje zmage. Avstrija je bila po mirovni pogodbi zdrobljena. Misel priključitve Nemčiji obstoja že od konca vojne. Govornik poziva obdonavske države, Avstrijo, Ogrsko in Čehoslovaško, da se združijo. Le na ta način je mogoče preprečiti priključek Avstrije k Nemčiji. Francija je v zadnjem času precej napak popravila. Združila je ministristva narodne obrambe, usvarila je avtonomno blagajno za kredite narodni obrambi. V bližnjem času pa bodo obema zbornicama predloženi dodatni oboroževalni krediti. Tudi mora Francija ustvariti svoje propagandno ministristvo ter aktivirati svojo diplomatsko akcijo.

Tečajna preliminarne pogajanja: London-Rim-Berlin

LONDON, 26. februarja. »Daily Mail« piše zelo optimistično o angleško italijanskih pogajanjih. Omenjeni list predvideva, da se bodo istočasno pričeli tudi novi razgovori z Nemčijo. Chamberlain in Ribbentrop bosta iskoristila prihod Ribbentropov, ko bo slednji te dni izročil svoja odpoklicna pisma v svrhu preliminariranih pogajanj. »Times« prinašajo isto vest, da bo Ribbentrop prihodnji teden posetil London in da se bodo ob tej

priliki pričeli preliminarni razgovori med nemškimi in britanskimi državniki. »Daily Telegraph« poroča, da je nemški odpravnik poslov obvestil predsednika nevtralnostnega odbora lorda Plymoutha, da je nemška vlada prejela predlog Velike Britanije glede odpoklica prostovoljcev v Španiji in priznanje pravice vojskujoče se silo. V tem vprašanju bo Nemčija postopala na isti način kakor Italij.

4. marec v praškem parlamentu: Kaj poročé dr. Hodža

PRAGA, 26. februarja. Praški parlament se sestane 4. marca. Tukajšnji politični krogi pričakujejo z veliko pozornostjo napovedani govor dr. Hodže, ki ga bo imel pred parlamentom.

Katastrofa nemškega bombnika

PRAGA, 26. febr. Nemški bombnik je v bližini Schmöberga preletel čehoslovaško mejo. Radi snežnega meteža je hotel pristati na čehoslovaški zemlji. Pri tem pa je treščil v neko drevo ter se zrušil 10 metrov od meje na nemški strani. Dva častnika in trije drugi člani posadke so bili pri priči mrtvi.

Stroge kazni za nedisciplinirani avstrijski tisk

DUNAJ, 26. februarja. Zvezna vlada tranjega avstrijskega miru ali pa ki bi škodoval meddržavnim odnosom Avstrije. s svojim pisanjem povzročal motnje no-

Socialni obzorik

Plenarna seja Delavskih zbornic, Centralno tajništvo Delavskih zbornic v Beogradu je sklicalo plenarno sejo, ki bo 11. in 12. marca v Splitu. Na seji se bo obravnavalo vprašanje zaščite delavskih zaupnikov, volitve izvedencev za konferenco Mednarodnega urada dela v Ženevi, vprašanje inspekcije dela, bolniškega in pokojninskega zavarovanja ter druga vprašanja iz področja socialne politike.

Ženske v industriji. Po poročilu ministrice za delo v USA je zaposlenih v industriji in drugih ročnih poklicih v Angliji 5.606.000 žensk, v sovjetski Rusiji 7.066.000 žensk, v Franciji 7.837.000 žensk, v Združenih državah 10.752.000 žensk, v Nemčiji pa 11.478.000 žensk.

Zvišanje mezd v Poljski. Leto 1937 kaže v poljskem gospodarstvu znaten napredek. V železnih rudnikih je bilo zaposlenih 154.000 delavcev (prejšnje leto 130.000); v tovarnah 645.000 (prej 530 tisoč). Delavske plače so se povečale za 160 milijonov zlotov od l. 1936. Podobne razmere so v industriji jekla, cementa, papirja, v predilnicah in steklarnah.

V Nemčiji je po uradnih podatkih zaposlenih okoli 60% industrijskih delavcev v vojni industriji.

V Avstriji je bilo konec januarja 302.263 brezposelnih, od tega samo na Dunaju 115.974.

V Angliji pripravljajo zakonski predlog o pokojninah gospodinj, ki so dopolnile 60 let.

Brezposelnost v l. 1937: Po podatkih mednarodnega urada dela v Ženevi je bilo v preteklem letu v posameznih državah toliko brezposelnih: Anglija 1 milijon 499.000 ali 3.1% prebivalstva, Nemčija 685.000 ali 1% preb., ČSR 452.000 ali 3.3% preb., Holandija 378.000 ali 5% prebivalstva, Francija 363.000 ali 0.9% preb., Avstrija 278.000 ali 4.2% preb., Poljska 263.000 ali 0.9% preb., Švica 71.000 ali 1.8% preb., Ogrska 45.000 ali 0.5% preb., Norveška 32.000 ali 1.2% preb., Švedska 12.000 ali 0.2% preb., Romunija 6.000 ali 0.3% preb., Bolgarija 5.000 ali 0.1% prebivalstva.

V Italiji ima 1596 veleposestnikov 4 milijone 278.000 ha zemlje, dočim ima ostalih 2.762.000 posestnikov skupaj 3.044.000 hektarov zemlje, od teh četrtina po manj ko pol hektara.

Norveški zgled. Norveška vlada je predložila parlamentu zakonski načrt za omejitve dividend delniških družb na največ 7 odstotkov. Ostanek dobička se mora porabiti v socialne namene in za podpiranje rezervnih fondov. Podobno bo ukrenila tudi švedska vlada.

V kakšnem odnosu je odpravnina do obveznega pokojninskega zavarovanja. Uredba obveznosti vsesplošnega pokojninskega zavarovanja v naši državi je rodila zlasti v onih krajih, ki tega zavarovanja doslej niso bili deležni, razna napačna tolmačenja obrtnega zakona. Novosadska zbornica je naslovila na pristojno ministristvo posebno vlogo, v kateri je naprosila g. ministra, da ji raztolmači § 333 člen 2 o. z., ki pravi, da nima pravice do odpravnine oni delojemalec, ki je podoben obveznemu pokojninskemu zavarovanju. Iz člena 1. ter 2. tega zakona je razvidno, da nimajo pravice do odpravnine osebe, ki bi še po prestopu službenega odnosa imele pravico prejemati pokojnino. One osebe, ki so sicer pokojninsko zavarovane, vendar pa še niso dosegle pravice do realizacije teh svojih zahtevkov, pa imajo pravico do pripadajoče odpravnine.

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE
sperane, poltirane pleskane
ter kuhinjske najmodernejšje
opreme po najnižjih cenah.
Mizarstvo in zaloga pohištva
Kompapa Aleksandrova 48

JOS. TICHY IN DRUG
Konces elektrotehnično po-
djetje. Maribor Slovenska
ul. 16. tel. 27-56 Zpeliuje
elektroinstalacije stanovan-
skih hiš, vil, gospodarskih
objektov zaloga motoriev
lestencev svetilk elektroin-
stalacijskega blaga po kon-
kurencnih cenah

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po
skrajno zmernih cenah Zalo-
ga pohištva združenih mizar-
jev. Vetrinjska ulica 22 na-
sproti tvrčke V Weixl 9-t

Ze veš kaj Mariboru se
za pustni terek obeta vse?
Z Amerike dekile bogato
prinese nam dragulje, zlato.
Z dolarji njenimi konča
se v Mariboru kriza vsa.
A z Afrike zamorc prispe:
pri nas pač gost tak redek
je.

On ves je črn, a vendar ti
po naše poje govori.
In razne videl boš živali
tu volk se s plaho ovco šali.
Med štirinožci vlada mir
končan na veke je prepir.
Nasilstvu vsakemu je kraj
kot v raji bilo je nekda.
Harmonika veselo svira,
ker družico si kos izbira.
Povsod veselje in zabava
in Kurentu vse poje
»Slava«.

**MIZARSKA STAVBENA
DELA**
izvršuje najcenejše mizarstvo
podjetje Albin Belak, Mari-
bor, Miklošičeva ul. 2. 707

AVTOMOBILISTI!
(Made in England) pneuma-
tika, ki odgovarja res vsem ce-
stam, samo pri Justinu Gustin-
čiču. Maribor, nasproti Na-
rodnega doma. 931

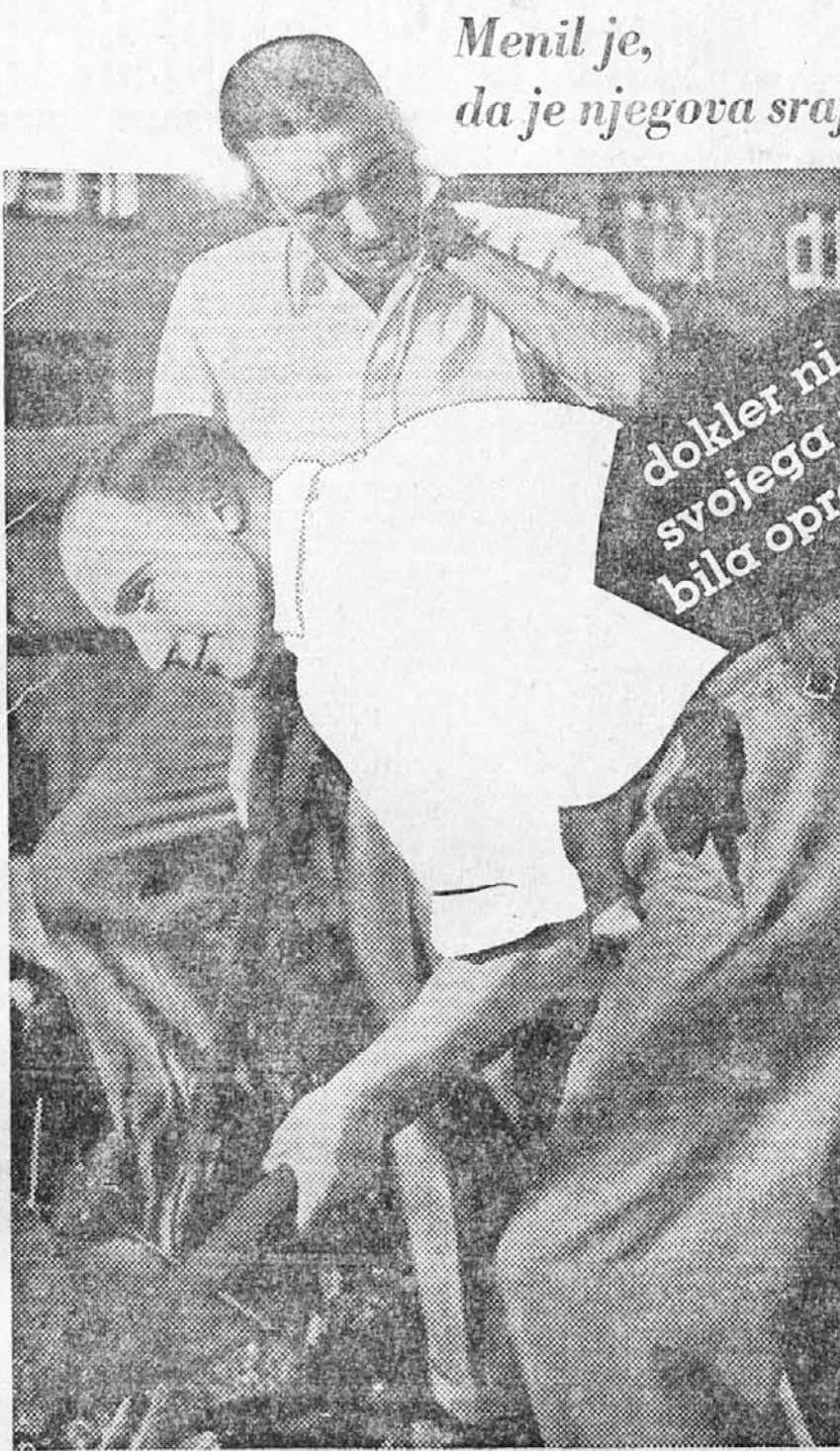
**TRGOVCI IZ OKOLICE MA-
RIBORA POZOR!**
Naznanjam da angleške Dun-
lop-pneumatike za kolesa, mo-
torje in avto ter original Sty-
ria kolesa od Puch, Austro-
Daimler, Steyerwerke zastop-
na samo moja tvrčka. Iščem
zastopnike za Styria, Dür-
kopp, Viktoria ter raznih dru-
gih znamk koles J. Gustinčič,
Maribor nasproti Narodnega
doma. 974

V nedeljo, dne 27. t. m. pa
vsi v novo preurejeno go-
stilno »Mesto Maribor«, prej
mesto »Ptuj« na

DOMAČO ZABAVO,
dobro kapljico, lastna vina.
Prvovrstna postrežba dobrih
jedil in domačih krofov. Mas-
ke dobrodošle! Vabita Vas
Ivan in Rezi Pinter, gostil-
ničarja, Tržaška cesta 7, Po-
brežje. 1042

POZOR!
Izdelujem vse vrste košare,
pletene stole. Prevzamem
vsa popravila. Kočiči Peter,
košarstvo, Vojašniška 7. 1054

Naval bo prihodnje dni na
TRŽAŠKE PUSTNE KROFE.
Pohitite tudi Vi v Pekarno
Čebokli in prinesite s seboj
košarice. 1042

*Menil je,
da je njegova srajca bela...*

**dokler ni videl srajce
svojega prijatelja, ki je
bila oprana z Radionom!**

Odkod ta razlika med be-
lim in belim? Dokler ni
nesnaga temeljito izprana,
ostane perilo še vedno
sivkasto. Zato naj se pere
perilo vedno le z Radi-
onom, ki ne odstranjuje
umazanost samo s površine,
temveč tudi nesnago, ki
je zajedena globoko v
tkanini. Radion namreč
tvori pri kuhanju milijone
drobnih kisikovih mehur-
čkov, kateri pronicajo sko-
zi tkanino in isto temeljito
operejo. Ravno to dejstvo
je vzrok Radionove beline!

Schichtov
RADION
VARUJE PERILO

SPLOŠNO ZNANI
in priljubljeni so pa le Čebokli
fiji dnevno sveži pustni kro-
fi. 997

SELITVE
kakor vsako drugo prevozn-
ništvo prevzame Albin Čeh,
Maribor, Betnavska c. 4.
1012

V nedeljo, 27. februarja
**POJEDINA DOMAČIH
KLOBAS**
v gostilni Kos na Meljskem
hribu. 1030

GOSTILNA »LJUTOMER«
Rotovski trg 8. V soboto, ne-
deljo in terek domača pusta-
na zabava s koncertom. Mas-
ke dobrodošle! Se priporoča
Štiber. 1015

**KAM PA NA PUSTNO NE-
DELJO?**
Vsi v Sp. Radvanie v gostil-
no Hoste na domačo zabavo.
Se priporoča Penca Kuder.
1078

Širite „Večernik“

Razne vesti

**Balkanska konferenca se je pričela v
Ankari,** kamor so prispeli vsi predstavi-
niki držav balkanskega sporazuma. Si-
noči je predsednik turške republike Ke-
mal Atatürk sprejel predsednika jugo-
slovske vlade dr. Stojadinovića.

Lord Halifax je postal definitivno britanski zunanji minister. V spodnji zbor-
nici ga bo zastopal dosedanji podtajnik
delovnega ministrstva Butler.

99.88% volilcev, to je 4.295.308, je gla-
sovalo za novo romunsko ustavo ob pri-
liki nedeljskega plebiscita. Protj je bilo
samo 0.12% volilcev.

Protimačkovski tednik je pričel izha-
jati v Zagrebu pod naslovom »Nezavis-
nost«. Okoli tega lista se zbirajo pred-
vsem bivši frankovci in del nekdanjih
klerikalcev.

Gospa Franja Tavčerjeva je bila od-
likovana z redom sv. Save III. stopnje.

Ruby

»Jaz sem se pa toliko trudil, da bi me
vam predstavili.« je nad ljeval vojvoda
nekoliko otožno. »Zdelo se mi je namreč,
da tudi vam ne zadošča neceremonijalni
način, kakor sva se seznanila pred vaši-
mi vrati. Ali ste popolnoma pozabili na-
me?«

Ne, prav dobro se vas spominjam! O,
kako sem bila nevljudna! Poslušala sem
samo godbo, ko vas je sir Nicholas pred-
stavil. To je moje edino opravičilo...
Ali ne ljubite tudi vi glasbe?« je prista-
vila.

»Da, celo. Morda pa govorim tako tudi
sama zato, da bi me ne smatrali za bar-
bara.«

»O, taki pa niste videti!«
Veseljil ga je njen odgovor. Občudoval
je njeno živahnost in svežost ter hvalil
njeno lepoto. Vsi v dvorani so bili rado-
vedni, kdo je vojvodova plesalka, ki se
tako živo razgovarja z njim in šali, kakor
da sta že stara znanca. Dame je lomila

zavist, gospodje pa so zavidali vojvodi.
Mlada lepa Irka je bila nedvomno kralji-
ca plesa — to se je pokazalo že v prvi
četrti ure.

»Malcolm, kdo je bila dražestna mlada
dama, s katero si pravkar plesal?« je
vprašala mati vojvodo, ko se je po kon-
čanem plesu vrnil k njej.

»To je mlada gospa Rodneyeva, Kras-
na je.«

»Da, res.«
Vojvodinja se je okrenila k lady Rod-
neyevi, ki je sedela blizu nje in gledala
hladno in ponosno predse. »Čestitam
vam,« »dejala prisrčno; »kako ljubezniv
obrazek ima. Gotovo vas zelo veseli, da
ste dobili tako lepo snaho.«

»Kako ljubeznivj ste,« je samo odgovo-
rila lady ter povsila oči.

»Res žl, da sva se doslej vedno zgre-
šili; upam da m nocoj seznanite z njo.«
V tem se je Ruby smehljaje približala.
Tašči ni preostajalo drugega, kakor da
predstavi svojo snaho. Vojvodinja je se-
gla Ruby v roko in ji rekla par prijaznih
besed. Bilj so v nekaki predsobi, ki jo je

samo velik zastor ločil od plesne dvora-
ne. Poleg so bili ml. da lady Chetwoodo-
va, sir Guy in nekateri drugi gosti.

»Darovati mi morate še en ples, gospa
Rodneyeva, preden bo vaša karta docela
izpolnjena,« je zaprosil mladi vojvoda
Ruby.

»Prav rada, toda klicati me ne smete
gospa Rodneyeva, jaz sem samo gospa
Geoffreyeva.«

N.stala je mrtvaška tišina. Lady Rod-
neyeva, ki ni slutila ničesar dobrega, je
dvignila glavo.

»Ali zakaj pa ne?« je vprašal vojvoda
smehljaje. »Saj ni vendar nobene druge
gospo Rodneyeve, ali ne?«

»Sedaj ne, a bo, ko se oženi kapitan
Rodney. Lady Rodneyeva pravi, da ni-
mam pravice do tega naslova. Jaz sem
samo gospa Geoffreyeva.« Ruby je go-
vorila to popolnoma naravno, smehljaje,
rahlo zardela, kakor človek, ki je vajen
vedno tako govoriti, kakor misli. Niti
sence škodoželjnosti ni bilo v njenih mi-
lih očeh ali okrog ust.

Lady Chetwoodova se je zagledala naj-

prej v svojo paljačo, potem pa v svoje-
ga moža. Vojvodinja pa je resno pogle-
dala lady Rodneyevo. Ali je bila njena
stara prijateljica sovražna tej mladi go-
spospej? Ali je morala že občutiti njen vla-
deželjen značaj, ki je bil njena najhujša
napaka? Rekla ni ničesar, samo obleko
je potegnila k sebi in povabila Ruby, naj
prisede.

Mlada gospa se je odzvala povabilu.
Prav nič se ni bala prijazne odlične da-
me, ki se ji je pokazala tako dobrohotno,
in začela je povsem naravno in veselo
kramljati z njo.

Ko pa je vojvodinja videla, da odkla-
nja Ruby ples za plesom, je vprašala:
»Zakaj ne plešete?«

»Ker mi...« zardela je... »ker še ni-
mam dovolj vaje. Naučila sem se namreč
še le danes plesati okrogle ples, pa mi-
slim, da bi ne znala plesati z vsakim go-
spodom.«

»Saj ste vendar plesali z mojim sinom.«
»Njega se nisem bala. Prijazne oči ima,
in zelo vam je podoben.«

(Dalje.)

